EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 31.3.2020
COM(2020) 117 final

2020/0046 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

satamavaltioiden suorittamaa valvontaa koskevan Pariisin yhteisymmärryspöytäkirjan satamavaltiovalvontaa käsittelevässä komiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN KOHDE

Tämä ehdotus koskee päätöstä satamavaltioiden suorittamaa valvontaa koskevan Pariisin yhteisymmärryspöytäkirjan satamavaltiovalvontaa käsittelevässä komiteassa unionin puolesta otettavan kannan vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on määrä antaa päätöksiä, jotka ovat tarpeen, jotta direktiivissä 2009/16/EY[1] vahvistettu satamavaltioiden suorittamaa valvontaa koskeva EU:n järjestelmä, jäljempänä ’satamavaltiovalvontajärjestelmä’, toimisi moitteettomasti.

2. EHDOTUKSEN TAUSTA

2.1. Satamavaltioiden harjoittamaa valvontaa koskeva Pariisin yhteisymmärryspöytäkirja (Pariisin pöytäkirja)

Pariisin yhteisymmärryspöytäkirjassa, jäljempänä ’Pariisin pöytäkirja’, määrätään kansainvälisestä tarkastusjärjestelmästä, jonka mukaan satamavaltiovalvonnassa toimivat tarkastajat tarkastavat kansallisten satamien ulkomaiset alukset sen varmistamiseksi, että aluksen päällikön, päällystön ja miehistön pätevyys sekä aluksen ja sen laitteistojen kunto täyttävät kansainvälisten yleissopimusten vaatimukset ja että aluksen miehistö ja käyttö ovat sovellettavan kansainvälisen oikeuden mukaisia. Pariisin pöytäkirja allekirjoitettiin 26. tammikuuta 1982.

Direktiivi 2009/16/EY, sellaisena kuin se on muutettuna, sisältää Pariisin pöytäkirjan menettelyt ja välineet. Pariisin pöytäkirjan jäseniä ovat EU:n jäsenvaltiot, joilla on merisatamia[2], sekä Kanada, Venäjä, Islanti ja Norja. Euroopan unioni ei ole Pariisin pöytäkirjan jäsen.

2.2 Pariisin pöytäkirjan satamavaltiovalvontaa käsittelevässä komiteassa suunniteltu säädös

Jotta satamavaltiovalvontajärjestelmä voisi toimia, on Pariisin pöytäkirjan puitteissa tehtävä joka vuosi tietyt päätökset. Päätökset tehdään yksimielisesti vuotuisessa satamavaltiovalvontaa käsittelevässä komiteassa, jäljempänä ’satamavaltiovalvontakomitea’, joka kokoontuu vuosittain toukokuussa. Pariisin pöytäkirjan asianmukaisen toimivaltaisen elimen tekemistä päätöksistä tulee direktiivin 2009/16/EY nojalla EU:n jäsenvaltioita sitovia.

3. UNIONIN PUOLESTA OTETTAVA KANTA

Unionin puolesta Pariisin pöytäkirjan kaltaisissa kansainvälisissä organisaatioissa otettava kanta, silloin kun niiden on annettava säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla vahvistettava neuvoston päätöksellä komission ehdotuksesta.

---

[1] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/16/EY, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2009, satamavaltioiden suorittamasta valvonnasta (EUVL L 131, 28.5.2009, s. 57).

[2] Belgia, Tanska, Suomi, Ranska, Saksa, Kreikka, Irlanti, Italia, Alankomaat, Portugali, Espanja ja Yhdistynyt kuningaskunta liittyivät pöytäkirjaan 26. tammikuuta 1982. Bulgaria liittyi pöytäkirjaan 10. toukokuuta 2007. Kroatia liittyi pöytäkirjaan 8. marraskuuta 1996. Kypros liittyi pöytäkirjaan 12. toukokuuta 2006. Viro liittyi pöytäkirjaan 12. toukokuuta 2005, Latvia liittyi pöytäkirjaan 12. toukokuuta 2005. Liettua liittyi pöytäkirjaan 12. toukokuuta 2006. Malta liittyi pöytäkirjaan 12. toukokuuta 2006. Puola liittyi pöytäkirjaan 27. marraskuuta 1991. Romania liittyi pöytäkirjaan 10. toukokuuta 2007. Slovenia liittyi pöytäkirjaan 15. toukokuuta 2003.

Satamavaltiovalvontakomiteassa Euroopan unionin puolesta otettava kanta vuosiksi 2016–2019 vahvistettiin vuonna 2016 neuvoston päätöksellä (EU) 2016/381[3]. Neuvoston päätös vahvistettiin kaksiportaisella menettelyllä. Itse päätöksessä vahvistettiin unionin kantaa koskevat monivuotiset pääperiaatteet ja suuntaviivat. Kantaa mukautettiin sen jälkeen satamavaltiovalvontakomitean kutakin vuosikokousta varten komission epävirallisilla asiakirjoilla, joista keskustellaan neuvoston merenkulkutyöryhmässä. Tämän ehdotuksen tarkoituksena on vahvistaa satamavaltiovalvontakomiteassa otettava unionin kanta vuosiksi 2020–2024.

Tässä ehdotuksessa esitetty lähestymistapa johtuu Pariisin pöytäkirjan päätöksentekoprosessin ominaispiirteistä. Pariisin pöytäkirjan sisäisissä säännöissä vahvistetaan, että viimeinen päivä, jona sen jäsenet sekä suuntaviivojen ja ohjeiden laatimisesta vastaavat työryhmät voivat toimittaa asiakirjoja, on kuusi viikkoa ennen satamavaltiovalvontakomitean kokousta. Vasta tällöin kaikki toimitetut asiakirjat ovat käytettävissä ja komissio voi aloittaa analysointinsa laatiakseen SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdassa tarkoitetun koordinoitua unionin kantaa koskevan ehdotuksen, joka neuvoston on sitten hyväksyttävä. Koska kyseiseen analyysiin, komission ehdotuksen laadintaan sekä sen hyväksymiseen neuvostossa käytettävissä oleva aika on lyhyt, liitteessä 2 esitetään menettely unionin kannan vuosittaista tarkentamista varten.

4. OIKEUSPERUSTA

4.1 Menettelyllinen oikeusperusta

4.1.1. Periaatteet

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 218 artiklan 9 kohdassa määrätään päätöksistä ”*sopimuksella perustetussa elimessä unionin puolesta esitettävien kantojen vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on annettava säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, lukuun ottamatta säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan sopimuksen institutionaalisia rakenteita*”.

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohtaa sovelletaan riippumatta siitä, onko unioni kyseisen elimen jäsen vai kyseisen sopimuksen osapuoli[4].

Ilmaisu ”*säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia*” kattaa myös säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia kyseiseen elimeen sovellettavan kansainvälisen oikeuden nojalla. Se kattaa myös välineet, joilla ei ole sitovaa vaikutusta kansainvälisen oikeuden nojalla mutta jotka ”*voivat vaikuttaa ratkaisevasti sen säännöstön sisältöön, jonka unionin lainsäätäjä antaa*”[5].

4.1.2 Soveltaminen käsiteltävänä olevassa asiassa

Pariisin pöytäkirja on sopimuksella perustettu elin.

---

3 Neuvoston päätös (EU) 2016/381, annettu 14 päivänä maaliskuuta 2016, satamavaltioiden suorittamaa valvontaa koskevan Pariisin yhteisymmärryspöytäkirjan satamavaltiovalvontakomiteassa Euroopan unionin puolesta esitettävästä kannasta (EUVL L 72, 17.3.2016, s. 53).

4 Unionin tuomioistuimen tuomio 7.10.2014, Saksa v. neuvosto, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 64 kohta.

5 Unionin tuomioistuimen tuomio 7.10.2014, Saksa v. neuvosto, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 kohta.

Säädös, joka Pariisin pöytäkirjan on määrä antaa, on säädös, jolla on oikeusvaikutuksia. Suunniteltu säädös voi vaikuttaa ratkaisevasti EU:n lainsäädännön, erityisesti satamavaltioiden suorittamasta valvonnasta annetun direktiivin 2009/16/EY, sisältöön, koska Pariisin pöytäkirjan satamavaltiovalvontakomitea tekee useita päätöksiä, jotka on tehtävä vuosittain, jotta direktiivi toimisi moitteettomasti.

Suunnitellulla säädöksellä ei täydennetä eikä muuteta sopimuksen institutionaalisia rakenteita. Tämän vuoksi ehdotetun päätöksen menettelyllinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohta.

4.2 Aineellinen oikeusperusta

4.2.1 Periaatteet

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavan päätöksen aineellinen oikeusperusta määräytyy ensisijaisesti sen suunnitellun säädöksen tavoitteen ja sisällön perusteella, jota unionin puolesta otettava kanta koskee. Jos suunnitellulla säädöksellä on kaksi tavoitetta tai siihen sisältyy kaksi osatekijää ja jos näistä tavoitteista tai osatekijöistä toinen on mahdollista määritellä pääasialliseksi tavoitteeksi tai osatekijäksi, johon nähden toinen tavoite tai osatekijä on liitännäinen, SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla hyväksyttävällä päätöksellä on oltava vain yksi aineellinen oikeusperusta eli se, jota pääasiallinen tai ensisijainen tavoite tai osatekijä edellyttää.

4.2.2 Soveltaminen käsiteltävänä olevassa asiassa

Suunnitellun säädöksen pääasiallinen tarkoitus ja sisältö liittyvät liikenteeseen. Sen vuoksi ehdotetun päätöksen aineellinen oikeusperusta on 100 artiklan 2 kohta.

4.3 Päätelmät

Ehdotetun päätöksen oikeusperustana olisi oltava SEUT-sopimuksen 100 artiklan 2 kohta yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa.

2020/0046 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

satamavaltioiden suorittamaa valvontaa koskevan Pariisin yhteisymmärryspöytäkirjan satamavaltiovalvontaa käsittelevässä komiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 100 artiklan 2 kohdan yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Satamavaltioiden suorittamaa valvontaa koskeva yhteisymmärryspöytäkirja, jäljempänä ’Pariisin pöytäkirja’, allekirjoitettiin Pariisissa 26 päivänä tammikuuta 1982 ja tuli voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1982. Pariisin pöytäkirjan 8.1 jakson nojalla merenkulkuviranomainen voi ehdottaa siihen muutoksia. Lisäksi Pariisin pöytäkirjan 7.1 jakson nojalla satamavaltiovalvontaa käsittelevä komitea, jäljempänä ’satamavaltiovalvontakomitea’, koostuu kunkin merenkulkuviranomaisen ja komission edustajasta ja sen toimivalta vahvistetaan 7.3 jaksossa. On aiheellista vahvistaa satamavaltiovalvontakomiteassa unionin puolesta otettava kanta, koska Pariisin pöytäkirjan toimivaltaisen elimen päätöksillä on merkitystä unionin oikeudellisen kehyksen eli Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/16/EY[6] kannalta.

(2) Direktiivissä 2009/16/EY esitetään unionin satamavaltiovalvontaa koskeva oikeudellinen järjestelmä sekä muotoillaan uudelleen ja vahvistetaan unionin aikaisempaa, vuodesta 1995 voimassa ollutta alan lainsäädäntöä. Unionin oikeudellinen järjestelmä perustuu aikaisempaan, vuonna 1982 perustetun kansainvälisen organisaation eli satamavaltioiden suorittamaa valvontaa koskevan Pariisin yhteisymmärryspöytäkirjan rakenteeseen. Mitä tulee jäsenvaltioihin, direktiivillä 2009/16/EY Pariisin pöytäkirjan menettelyt, välineet ja työ tuodaan tosiasiallisesti unionin oikeuden soveltamisalaan.

(3) Pariisin pöytäkirjan satamavaltiovalvontakomitea kokoontuu vuosittain ja päättää kokoustensa aikana tietyistä direktiivin 2009/16/EY toiminnan kannalta välttämättömistä esityslistan kohdista.

(4) Pariisin pöytäkirjan sisäisissä säännöissä vahvistetaan, että viimeinen päivä, jona sen jäsenet sekä suuntaviivojen ja ohjeiden laatimisesta vastaavat työryhmät voivat toimittaa asiakirjoja, on kuusi viikkoa ennen satamavaltiovalvontakomitean kokousta. Vasta tällöin kaikki toimitetut asiakirjat ovat käytettävissä ja komissio voi aloittaa analysointinsa laatiakseen SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdassa tarkoitetun koordinoitua unionin kantaa koskevan ehdotuksen. Koska kyseiseen analyysiin ja ehdotuksen hyväksymiseen käytettävissä oleva aika on lyhyt, on tarpeen vahvistaa

[6] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/16/EY, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2009, satamavaltioiden suorittamasta valvonnasta (EUVL L 131, 28.5.2009, s. 57).

unionin kantaa koskevat monivuotiset pääperiaatteet ja suuntaviivat yhdessä unionin kannan vuosittaista tarkennusta koskevan kehyksen kanssa.

(5) Tämän päätöksen olisi katettava kausi 2020–2024.

(6) Unionin kannan esittävät ne unionin jäsenvaltiot, joiden merenkulkuviranomaiset ovat Pariisin pöytäkirjan satamavaltiovalvontakomitean jäseniä, toimien yhdessä,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Satamavaltioiden suorittamaa valvontaa koskevan Pariisin yhteisymmärryspöytäkirjan, jäljempänä ’Pariisin pöytäkirja’, satamavaltiovalvontaa käsittelevän komitean, jäljempänä ’satamavaltiovalvontakomitea’, vuosittaisessa kokouksessa unionin puolesta otettava kanta vahvistetaan tämän päätöksen liitteessä I.

2 artikla

Pariisin pöytäkirjan satamavaltiovalvontakomitean vuosittaisessa kokouksessa unionin puolesta otettavan kannan vuotuinen tarkennus vahvistetaan tämän päätöksen liitteessä II.

3 artikla

Komission ehdotuksesta neuvosto arvioi ja tarvittaessa tarkistaa 1 artiklassa tarkoitettua unionin kantaa viimeistään ennen vuonna 2024 pidettävää Pariisin pöytäkirjan satamavaltiovalvontakomitean vuosittaista kokousta.

4 artikla

Edellä 1 artiklassa tarkoitetun kannan esittävät ne unionin jäsenvaltiot, jotka ovat jäseninä Pariisin pöytäkirjan satamavaltiovalvontakomiteassa, toimien yhdessä.

5 artikla

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja